

Dictatuur

Nederland is een democratie. Dat wil zeggen dat de burgers van Nederland in vrijheid leven en mogen meebeslissen over de regels in het land. Een land waar burgers minder vrij zijn en ook niet mogen meebeslissen, noemen we een dictatuur. Aan het hoofd staat de dictator.

Wat moet ik weten en kunnen?

- Uitleggen wat de kenmerken van een dictatuur zijn.
- Weten hoe door middel van propaganda een dictator aan de macht blijft.
- Weten welke soorten dictaturen er zijn.

A. Kenmerken van een dictatuur

Een dictatuur is het omgekeerde van een democratie. In een democratie zijn eerlijke, vrije en geheime verkiezingen. Niemand hoeft te weten op wie je stemt en iedereen kan en mag meedoen aan de verkiezingen. In een dictatuur is dat eigenlijk omgedraaid:

Kenmerken van een dictatuur

1. Een dictatuur kent geen verkiezingen. Als er wel verkiezingen worden gehouden, dan is dat nep en valt er eigenlijk niets te kiezen.
2. In een dictatuur bestaan geen vrijheden. Je mag geen politieke partij beginnen, je mening niet uiten en je mag niet demonstreren. Ook is de media vaak in handen van de dictator, zodat er alleen maar positief nieuws over de dictatuur wordt verteld.
3. De opvolging van de dictator beslist de dictator zelf. Dictators doen maar moeilijk afstand

van de macht. Vaak zijn ze heel oud wanneer ze stoppen. Een dictator wordt meestal opgevolgd door een familielid of vertrouweling.

4. Belangrijke banen binnen de overheid worden vaak door een kleine groep mensen rondom de dictator ingevuld: familieleden en andere vertrouwelingen worden bijvoorbeeld minister of rechter.
5. De dictator straft vaak streng. Om de touwtjes in handen te houden, moet de dictator streng optreden. Zo controleert de politie veel op straat en worden mensen snel opgepakt en zonder rechtszaak gevangen of ergens aan het werk gezet.

Opdracht 1

A) Geef van onderstaande voorbeelden aan of er sprake is van een democratie of een dictatuur.

B) Geef vervolgens bij iedere dictatuur aan bij welk van bovenstaande kenmerken het voorbeeld past.

- a. De koning en zijn familie hebben alle macht.
- b. Burgers mogen meestemmen over alle wetten.
- c. Bij de nationale verkiezingen gaan alle stemmen naar de politieke partij van de leider.
- d. Mensen met kritiek op de regering worden zonder eerlijk proces gevangen genomen.
- e. Iemand mag in een krant schrijven dat hij vindt dat minister-president Rutte erger is dan Hitler.
- f. Voor de aanleg van een dam moeten twee miljoen mensen verhuizen. Zij krijgen hiervoor geen vergoeding.
- g. Je mag de overheid aanklagen als je het niet eens bent met een beslissing.
- h. Je mag in de krant geen slechte dingen schrijven over de overheid.
- i. Iedereen mag een partij oprichten om mee te doen aan de verkiezingen.
- j. Rechters zijn onafhankelijk en kunnen niet snel worden ontslagen.

B. Propaganda

“Een constante stroom van alleen maar informatie over de leider”, dat zegt journalist Marieke de Vries na haar bezoek aan Noord-Korea. Het land gebruikt propaganda om de burgers te beïnvloeden. Wanneer in toespraken, liedjes, posters en films dezelfde positieve

boodschap over de dictator wordt herhaald, gaan mensen hier ook in geloven.

Propaganda is een soort reclame die dictators gebruiken om het volk te laten geloven in de standpunten van de dictatuur.

Opdracht 2

A) Leg in twee zinnen uit hoe kinderen in Noord-Korea van jongs af aan worden beïnvloed.

B) Leg uit waarom het voor een dictator belangrijk is dat kinderen op deze manier worden beïnvloed.

C) Hoe zie je propaganda terug in de video hierboven?

C. Soorten dictaturen

Dictaturen heb je in verschillende soorten. Niet iedere dictatuur is even streng voor zijn bevolking. Van sommige landen zul je niet door hebben dat het eigenlijk een dictatuur is.

1. Militaire dictatuur. Bij een militaire dictatuur heeft de legerleiding de macht. De hoogste militair is dan vaak de dictator, gesteund door het leger. Doordat de soldaten de legerleiding trouw blijven, kunnen ze door middel van geweld de macht afdwingen. Voorbeelden zijn Egypte en Thailand.

2. Koninklijke dictatuur. Wanneer een koning alle macht heeft, spreken we van een koninklijke dictatuur. Een koning kan dan in zijn eentje alles beslissen. Dit is dus niet zoals in Nederland, waar de koning feitelijk geen macht heeft. De opvolging van de koning is altijd de eerstgeboren zoon of dochter. Voorbeelden zijn Saoedi-Arabië, Bahrein, Oman en

Brunei.

3. Eenpartijstaat. Wanneer de macht in een land volledig bij één politieke partij ligt, spreken we van een eenpartijstaat. De dictator heeft veel macht, maar moet ook luisteren naar de andere mensen in zijn partij. Voorbeelden zijn China en Vietnam.

4. Persoonlijke dictatuur. In een persoonlijke dictatuur hoeft de dictator de macht niet te delen met anderen (zoals het leger, een partij of de familie). De dictator is een alleenheerser. Voorbeelden zijn Wit-Rusland, Noord-Korea en Eritrea.

Opdracht 3

Geef van onderstaande voorbeelden aan om welke soort dictatuur het gaat.

- Xi Jinping is door de partij naar voren geschoven als de leider van zijn land.
- Op veel plekken in dit land is een portret van Kim Jong-un te zien.
- Na onrustig verlopen verkiezingen grijpt legerleider Abdel Fattah el-Sisi de macht.
- Aleksandr Loekasjenko is alleenheerser sinds 1994.
- In 2014 volgt prins Salman bin Abdoel Aziz al-Saoed zijn vader op.
- De Communistische Partij houdt strenge controle over de media.

Opdracht 4

Zoek bij iedere soort dictatuur een portretfoto van een dictator. Noteer zijn naam en hoe lang hij al aan de macht is.

Extra: Dictaturen in de wereld

In 2012 werd onderzocht hoe het staat met democratie in de wereld. De uitslag staat op deze Wikipedia-pagina. Er is gekeken naar de vrijheid van verkiezingen, maar ook of de burgers veel rechten hebben.

Kies uit de lijst een land waarin het niet goed gaat met de democratie. Houd een presentatie waarin je door middel van foto- en videomateriaal laat zien welke kenmerken van een dictatuur in dit land je terug ziet komen.